

FIȘA MĂSURII 2 - Sprijin pentru activități de producție și servicii non-agricole generatoare de locuri de muncă - M2/DI6A

Tipul Măsurii:

X INVESTIȚII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

- 1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL:**

Sprijinul pentru înființarea, dezvoltarea și modernizarea activităților de producție și servicii non-agricole generatoare de locuri de muncă, acordat în special fermierilor de mici dimensiuni sau membrilor familiilor lor, în general, dar și micilor întreprinzători este esențială pentru diversificarea economiei teritoriului vizat, absorbției de forță de muncă neremunerată, excedentară, din agricultură și dezvoltarea economică a zonelor rurale. Având în vedere faptul că, în cea mai mare parte activitatea agricolă are un caracter sezonier, promovarea ocupării forței de muncă și a spiritului antreprenorial, precum și reducerea fluctuațiilor sezoniere în locuri de muncă devine un obiectiv important. Diversificarea economică asigură creșterea veniturilor gospodăriilor agricole și ocuparea forței de muncă, contribuind la un mai bun echilibru teritorial, atât din punct de vedere economic și social, precum și la dezvoltarea durabilă în zonele rurale. Totodată, dezvoltarea mediului de afaceri în spațiul rural este redusă în raport cu nevoile de dezvoltare a spațiului rural, fiind necesar un sprijin real pentru dezvoltarea activităților non-agricole, dar care să conducă la crearea de locuri de muncă, la creșterea veniturilor populației rurale și la diminuarea disparităților dintre rural și urban. La nivelul teritoriului vizat există peste 2.000 șomeri, din care peste 1.300 persoane aflate în căutarea unui alt loc de muncă și aproape 800 persoane în căutarea primului loc de muncă, în toate cazurile, ponderea deținând-o populația de sex masculin, fapt ce conduce la premise crescute pentru dezvoltarea de noi activități productive și de servicii, folosind forța de muncă locală.

Măsura 2 contribuie la Obiectivul de dezvoltare rurală nr. 3 *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă* conform Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4.

Obiectivele specifice al măsurii 2: diversificarea activităților către noi activități non-agricole în cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, prin crearea de locuri de muncă, obținere de venituri alternative pentru populația rurală și scăderea dependenței de sectorul agricol.

Măsura 2 contribuie la *Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale*, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19-Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor, alineatul (1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în: (a) ajutor la înființarea întreprinderii pentru: (ii) activități neagricole în zone rurale.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A - *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă*, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). Sprijinul acordat prin Măsura 2 va contribui la DI 6A prin diversificarea activităților către noi activități non-agricole în cadrul gospodăriilor agricole, a

microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, prin crearea de locuri de muncă, obținere de venituri alternative pentru populația rurală și scăderea dependenței de sectorul agricol.

Măsura 2 contribuie și la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Contribuția la temele orizontale

Măsura 2 contribuie la atingerea obiectivelor transversale, astfel:

➤ **Mediu și climă:** sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producerea și utilizarea de surse regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Totodată, activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea ariilor naturale sensibile și, mai mult decât atât, să le promoveze, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural.

➤ **Inovare:** Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovative, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: *Măsura 2* este sinergică cu *Măsurile 1, 5 și 6*, deoarece contribuie împreună la îndeplinirea *Priorității 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura 2 contribuie la:

- stimularea mediului de afaceri din rural, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale, precum și la dezvoltarea activităților non-agricole existente;
- stimularea diversificării activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități non-agricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale;
- crearea de noi locuri de muncă la nivelul teritoriului vizat, în cadrul întreprinderilor non-agricole care fac obiectul investiției și sprijinului acordat;
- creșterea veniturilor populației rurale și diminuarea disparităților dintre rural și urban.

3. Trimiteri la alte acte legislative

-**Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003** privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

-**Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis

-**Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții.

-**Legea 31/1990; Legea nr. 50/1991; Legea nr. 82/1991; Legea nr. 36/1999; HG nr. 28/2008; Legea nr. 571/2003; Legea nr. 346/2004; Legea nr. 1/2005; Legea 566/2004; Legea 160/1998; OG 124/1998; Ordin 17/2008; Ordinul nr. 65/2013 al ANT, orice alte legi, hotărâri și ordonanțe de guvern, ordine ale miniștrilor care reglementează modul de aplicare a programelor finanțate din fonduri UE, precum și de funcționare a întreprinderilor, etc.**

4. Beneficiari direcți-indirecți (grup țintă).

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt următoarele categorii:

- micro-întreprinderi înființate din spațiul rural;
- micro-întreprinderi nou înființate (start-up), din spațiul rural;
- fermieri sau membri ai unei gospodării agricole cu statut minim de PFA care își diversifică activitatea de bază prin înființarea sau dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în micro-întreprindere.

Beneficiarii indirecți ai măsurii sunt:

- populația din teritoriul vizat care va putea accede în noile locuri de muncă nou create și care va avea acces facil la produse și servicii locale de calitate;
- administrațiile publice locale în teritoriul cărora se realizează investițiile prin creșterea veniturilor la bugetul local.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg.(UE) nr, 1303/2013, sprijinul se va acorda sub forma:

- rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală.

Pentru a stabili tipurile de acțiuni eligibile și neeligibile, s-a ținut cont de următoarele:

- art. 65 și 69(3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013;
- art. 45 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- art. 13 din Reg. (UE) nr. 807/2014;
- prevederile din PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a sub-măsurii 19.2;

Pentru proiectele finanțate prin sub-măsura 19.2 (în cazul de față este vorba de investiții) se respectă prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

Cheltuielile eligibile se referă, în principal, la următoarele investiții fizice:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor destinate activităților productive și de servicii;
- Achiziționarea inclusiv în leasing de noi utilaje, instalații și echipamente (inclusiv instalații sau sisteme de energie electrică și termică din surse regenerabile, sisteme de alarmă, supraveghere, climatizare etc) costuri de instalare;
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuieli neeligibile specifice sunt:

- achiziția de clădiri/terenuri;
- orice investiție corespunzătoare unei activități agricole.

7. Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea propusă prin investiție în spațiul rural din teritoriul vizat;
- Activitatea pentru care se solicită finanțarea va fi desfășurată în spațiul rural din teritoriul vizat de parteneriat și 100% din noii angajați trebuie să aibă domiciliul stabil de asemenea în spațiul rural din teritoriul vizat;
- Locurile de muncă pentru noii angajați care au domiciliul în teritoriul vizat să fie prevăzute cu normă întreagă și să fie menținute pe perioada de monitorizare a proiectului, de la finalizarea investiției (data rambursării ultimei cereri de plată);
- Solicitantul trebuie să asigure cofinanțarea investiției;
- Solicitantul trebuie să demonstreze viabilitatea economică a investiției;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu legislația în vigoare;
- Solicitantul respectă regulile de minimis.

8. Criterii de selecție

- Principiul stimulării creării și menținerii de noi locuri de muncă în spațiul rural din teritoriul vizat de parteneriat;
- Principiul stimulării înființării de noi întreprinderi productive și de servicii din domeniul non-agricol;
- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării domeniului de activitate care se dezvoltă, în sensul prioritizării activităților productive (în special cele care produc energie din surse regenerabile) și a serviciilor pentru populație (în special din domeniul agroturismului, turismului și activităților conexe).

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile Regulamentului 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 Euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil - 90 % pentru activitățile de producție și /sau servicii generatoare de noi locuri de muncă în spațiul rural din teritoriul vizat de parteneriat.

Valoarea fondurilor publice alocată este de 446.575,52 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Având în vedere că Măsura 2 contribuie la Domeniul de intervenție 6A, indicatorii de monitorizare specifici acestui domeniu care vor fi urmăriți în implementarea SDL sunt:

-Locuri de muncă create - 4.

Totodată, având în vedere specificul teritoriului dar și adresabilitatea măsurii, s-au stabilit și indicatorii suplimentari, astfel:

-Număr întreprinderi din mediul rural sprijinite - 2;

-Număr acțiuni de protejare a mediului înconjurător - 2.